

FEDERATIA ROMANA DE SAH.

BULETIN PROBLEMISTIC

AL COMISIEI DE ROBLEME SI STUDII

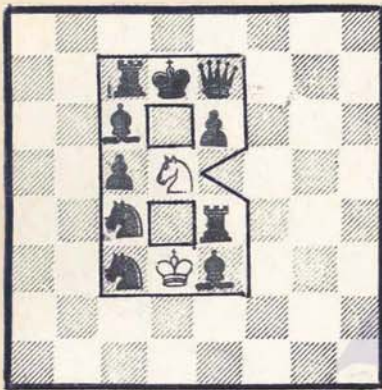
APARE TRIMESTRIAL

Corespondența: Ing. A. F. Ianovcic, Str. Avram Iancu 24 - Sibiu

La mulți ani

46.
[inedită]

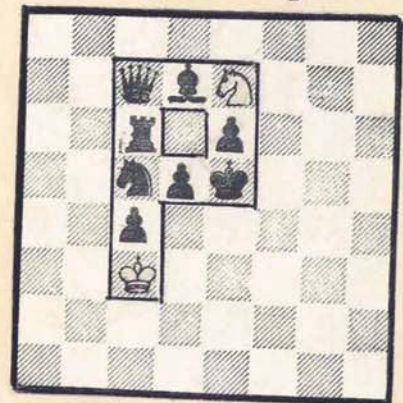

Ajutor 3* [2+10]

Harry K. A V R A M E N K O
Dnepropetrovsk [URSS]

Urez revistei
„BULETIN PROBLEMISTIC”
ani mulți și
succese însemnate
în arena
compoziției șahiste
mondiale !

47.
[inedită]

Ajutor 3* [2+8]

48.

Saul SEGENREICH

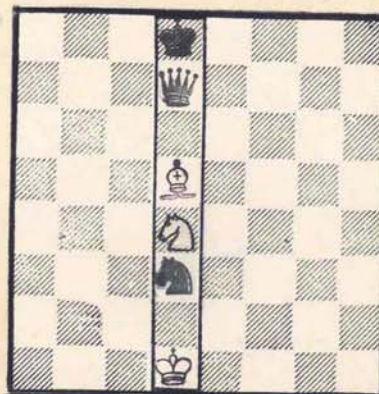
Israel

Dedicată

A. F. Ianovcic

[inedită]

Motto: „Ianovcic, Inainte!”

Invers max. 3* [3+3]
[2.1.1.1]

„Problemele mele simetrice le-am numit „poezii”, deoarece pentru construirea lor îmi trebuie să păstrez forma [ca și poetul rima], dar trebuie totodată să am grijă și de fondul ei spiritual”.

S. Segenreich

MATEMATICA și...ȘAHUL

Probabil că puțini sînt aceia dintre noi care știu că și jocul de șah prin specificul tablei, figurilor și a regulilor sale contribuie și în compunerea și rezolvarea unor probleme de matematică. Această direcție formează un gen aparte al problemisticii de șah, denumit „matematica șahistă”, gen destul de răspîndit în unele țări, ca R.F.Germană, Finlanda și Elveția, dar aproape necunoscut în țara noastră.

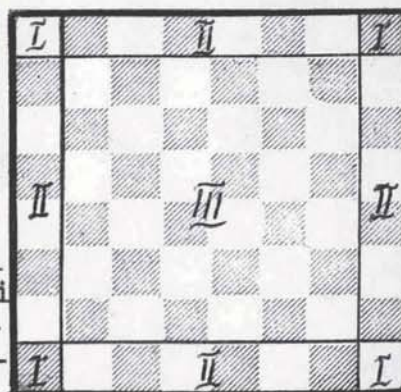
Pentru inițierea și edificarea cititorilor noștri să discutăm următoarele două exemple, dintre cele mai simple.

Exemplul A: În cîte poziții diferite pot fi așezați cei doi regi - alb și negru - fără a se influența ?

Exemplul B: În cîte poziții diferite pot fi așezați cei doi cai de aceeași culoare, astfel ca ei să se apere reciproc ?

Avînd în vedere necunoașterea acestui gen pentru majoritatea cititorilor, vom da dezlegările, indicînd totodată și raționamentul ce a dus la soluționarea exemplului date.

Să începem cu rezolvarea exemplului A. Împărțim tabla de șah în 3 zone diferite, după cum este arătat în diagrama alăturată. Suma cîmpurilor din cele trei zone diferite este $4+24+36=64$. În cazul cînd R alb este așezat pe unul din cîmpurile depe zona I, atunci în afara cîmpului pe care se află, el mai controlează încă trei cîmpuri învecinate și deci pentru R negru rămîn disponibile celelalte 60 de cîmpuri. În consecință, în această situație există 4 ori 60 = 240 poziții diferite \angle 4 fiind numărul de cîmpuri din zona I.

În cazul cînd R alb este așezat pe unul din cîmpurile depe zona II, atunci în afara cîmpului pe care stă, el mai controlează încă 5 cîmpuri învecinate și deci pentru R negru rămîn disponibile celelalte 58 cîmpuri. În consecință, vom avea de data aceasta 24 ori 58 = 1392 poziții diferite.

Și în sfîrșit, în cazul cînd R alb este așezat pe unul din cîmpurile depe zona III, atunci în afara de cîmpul pe care se află, el mai controlează încă opt cîmpuri învecinate și, în consecință, în această ultimă situație există 36 ori 55 = 1980 poziții diferite.

Însumînd, obținem $240+1392+1980=3612$ poziții diferite.

Să trecem acum la rezolvarea exemplului B. Și aici trebuie să împărțim tabla de șah în mai multe zone, și anume:

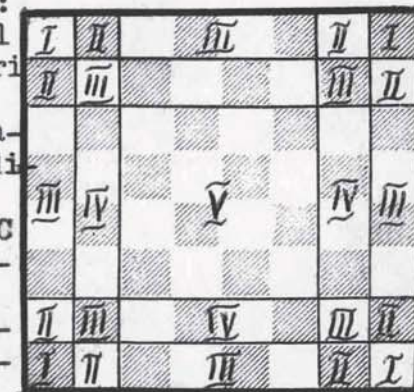
Zona I - cuprinde 4 cîmpuri depe care un cal poate fi apărat de celălalt din cîte două cîmpuri diferite în fiecare caz.

Zona II - cu opt cîmpuri depe care un cal poate fi apărat de celălalt din cîte trei cîmpuri diferite în fiecare caz.

Zona III - cuprinde 20 cîmpuri depe care un C poate fi apărat de celălalt din cîte patru cîmpuri diferite în fiecare caz.

Zona IV - cu 16 cîmpuri și cu cîte șase cîmpuri diferite depe care poate fi apărat de celălalt cal, și în sfîrșit,

Zona V - care cuprinde 16 cîmpuri cu opt cîmpuri diferite depe care poate fi apărat de celălalt cal.

Prin analogie cu exemplul A, s-ar părea că rezultatul ar trebui să fie $4x2+8x3+20x4+16x6+16x8 = 8+24+80+96+128 = 336$ poziții. Și totuși nu

acesta este rezultatul corect, întrucît, în cazul exemplului A, se constată că schimbarea reciprocă a locurilor celor doi regi, duce într-adevăr la poziții distincte, pe cînd în exemplul B schimbarea reciprocă a locurilor celor doi cai nu duce la nici o poziție nouă. Rezultatul corect este deci $336:2 = 168$ poziții diferite.

Consider că exemplele de mai sus au fost destul de edificatoare. Deaceia, propunem cititorilor, spre rezolvare, problema din diagrama alăturată. După cum se constată, aceasta este prezentată cu numărătoarea folosită la partide jucate prin corespondență. În cazul de față, această numărătoare o vom folosi în alt scop. Și iată în ce constă problema.

Se știe că există foarte multe poziții în care cele opt turnuri sînt astfel așezate pe tabla de șah, încît nici unul dintre ele să nu fie apărat de vreunul din celelalte șapte. S e c e r e, să se găsească o astfel de poziție în care suma numerelor pe care sînt așezate cele opt turnuri să fie maximă.

Soluția detaliată, și nu simplul rezultat al sumei, va fi trimisă pînă la data de 29 februarie 1972, pe adresa: ing. CUCIUC Victor, Brăila-6, căsuța poștală 6.

Dezlegătorului care va prezenta soluția cea mai completă i se va acorda drept premiu volumul „353 PROBLEME de ȘAH” de ing. Formanek B.

În cazul mai multor dezlegători cu soluția completă, premiul se va atribui prin tragere la sorți.

18	28	38	48	58	68	78	88
17	27	37	47	57	67	77	87
16	26	36	46	56	66	76	86
15	25	35	45	55	65	75	85
14	24	34	44	54	64	74	84
13	23	33	43	53	63	73	83
12	22	32	42	52	62	72	82
11	21	31	41	51	61	71	81

Ing. Victor CUCIUC
Brăila

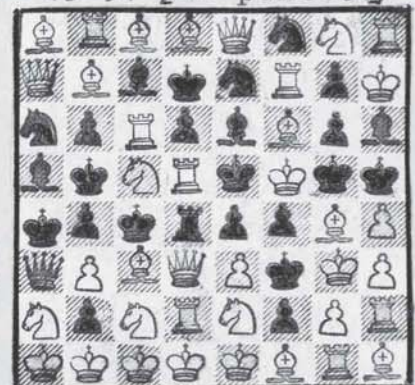
S U P R A E C O N O M I E !

„Șahul este dificil, însă se crede că majoritatea oamenilor pot să-l învețe și să-l practice. Dezlegarea problemelor este o preocupare și mai dificilă, accesibilă unui cerc mai restrîns de șahiști. Compoziția șahistă este îndeobște o îndeletnicire foarte fină, pe măsura șahiștilor de un nivel superior!”

Aceasta-i părerea autorizată a dr.-ului Max EUWE, ex-campionul lumii, astăzi președintele F.I.D.E.-ului. Dar cu toate acestea, șahiști practici numesc cu îngăduință pe problemişti „frați mai mici”, rezervîndu-le în toate publicațiile de specialitate spații restrînse, oarecum periferice, suportînd „cu stoicism” publicarea „opusurilor” lor. Neputînd însă exista fără presă, compozitorii recurg la fel de fel de născociri pentru a realiza creațiile lor în spații cît mai restrînse cu maximum de conținut. De aici au rezultat jocuri aparente și curse, soluții și enunțuri multiple, gemeni și, în cele din urmă, supraeconomie, înghesuind mai multe probleme pe aceeași diagramă! Diagrama alăturată aparține acestei din urmă grupe.

Un ochi experimentat a observat cu siguranță că pe fiecare coloană se află cei 2 regi - alb și negru. Într-adevăr, fiecare verticală reprezintă cîte o problemă independentă cu mat în 3 mutări. Dar și mai mult! Piesele de pe o horizontală a 7-a mai formează o problemă, însă de data aceasta cu mat în 2 mutări.

S-ar cuveni să se spună, nu fără mîndrie: -Cît de iscusiți sînt totuși acești problemişti!

SĂ ACORDĂM ATENȚIA CUVENITĂ STUDIILOR

Existența studiilor - ca de altfel și a problemelor de șah - este strâns legată de partida de șah, de jocul practic. Necunoscând esența jocului nu poți înțelege ce este un studiu sau o problemă. Totodată compozitorii sînt legați de jocul practic nu numai formal prin necesitatea de a respecta regulile jocului și însușirile pieselor de șah, ci și prin relațiile de dublu schimb dintre cele două domenii. Un număr enorm de oameni este atras de șah, acest sport al minții. Dacă acești artiști ai șahului - compozitorii nu se vor strădui ca masele largi de șahiști să le aprecieze creațiile, să le înțeleagă, să se desfete cu ele, atunci cui se vor adresa lucrările lor ?

Nu se poate elabora un gust creator sănătos fără a nu-l pune la încercare pe o arenă socială largă. Un interes al maselor pentru o activitate umană constituie un simptom sigur că aceasta este firească, că ea se dezvoltă într-o direcție sănătoasă.

Importanța primordială a studiului în dezvoltarea jocului de șah rezidă în faptul că studiul ascute într-o măsură extraordinară gîndirea combinativă.

Studiul este o poziție a pieselor de șah compusă artificial în care enunțul - câștig sau remiză - poate fi realizat, la cel mai bun joc de ambele părți, pe o cale unică, originală și foarte ascunsă. De aici devine limpede că studiul prin însăși esența sa respinge orice șablon și rutină a gîndirii șahiste, năruie aplombul și mulțumirea de sine a obișnuitei „rațiuni sănătoase”, cere o privire ascuțită și mereu trează asupra poziției, descoperind posibilități neașteptate, adînc ascunse și astfel îmbogățește mereu inițiativa șahistului, dezvoltînd aptitudini combinate.

În șah nu este și nu poate fi găsită nici o poziție finală, fie aceasta cît de originală, care să aibă o valoare estetică intrinsecă. Orice final, orice interdependență a figurilor active reprezintă un eveniment numai ca rezultat al luptei desfășurate anterior, și nu ca o poziție statică în sine.

La baza studiului, ca și la baza partidei de șah, se află lupta ! „În șah - scria Emanuel Lasker - este întruchipată ideea omenescă grandioasă, trecută prin veacuri. Aceasta-i ideea luptei!” În studii această luptă poate fi reprezentată prin combinații de efect, manevre strategice, lovituri tactice spirituale, mișcări geometrice, transformări surprinzătoare în figuri minore, poziții neobișnuite de pat etc. Neobișnuitul, paradoxalul este trăsătura caracteristică a studiului.

În cadrul acestei rubrici, vom propune atenției cititorilor unele studii, care se remarcă prin conținutul lor bogat, cu manevre strategice ingenioase, cu lovituri neașteptate, cu tensiunea luptei mereu crescîndă care se încheie printr-o poantă strălucită.

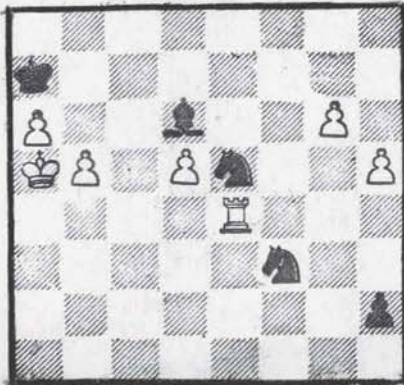
Calitățile studiilor vor fi scoase în evidență prin comentarii detaliate. Aceste comentarii dezvăluie totodată într-o măsură maximă munca analitică și de explorare prestată de autor în procesul de creație. De asemenea, vor ajuta la înțelegerea conținutului studiului, la pătrunderea mai adînc în concepția autorului, care stă la baza studiului respectiv.

Studiul pe care l-am ales pentru început este caracteristic pentru creația compozitorului sovietic Leopold Mitrofanov /născut în 1932/ care este înclinat spre concepții neobișnuite și de efect.

Cercetînd diagrama de pe pagina următoare, oricine este în stare să-și dea seama, chiar la prima vedere, că acest final este tăios, deoarece apariția pe tablă a damei negre este inevitabilă.

Prima mutare a soluției, desigur, nu este greu de găsit, avînd

L. A. MITROFANOV
Memorial Ș. Rustaveli
1967
Premiul I

Alb câștigă [7+5]

acest cadou /scump de altfel! / întrucît, după 2....Cg1 3.g7 h1D 4.g8D+ Nb8 5.T:e5, se pierde repede partida, că și după 2....Nf8 3.Tc1. Este interesantă varianta secundară, care rezultă după încercarea negrului de a „tulbura” apele din jurul R alb prin 2....Cd4!?, cu amenințarea neașteptată de „șah etern” - 3....Cc4+ 4.R a4 Cb2+ 5.Ra5 Cc4+ etc. - va urma însă 3.a7 Rb7 4.a8D+! R:a8 5.R a6! Cf5 6.g7! Ch6 /la 6...C:g7 va urma decisiv 7.h6! / 7.b7+ Rb8 8. Tc1 Nc7 9.d6! cu câștig, și încă o încercare: 2...Cc4+ 3.Rb5 Ne5 4.h6 Cd6+ 5.Ra4 Cf5 6.Tc1 Rb8 7.a7+ Rb7 8.Tc8! cu câștig.

Dar unde duce acceptarea sacrificiului ?

3.g7 h1D Dacă se va juca în prealabil 3....Cc4+ 4.Rb5 și a-bia acum 4....h1D, atunci va urma 5.g8D+ Nb8 6.a7 Ca3+ 7.Rc6 Dh2 8.a:b8D+ D:b8 9.b7+ Ra7 10.Dg1+ Ra6 11.Db6+.

4.g8D+ Nb8 5.a7 După această mutare intermediară, negrul profită de momentul de „respiro” acordat de alb pentru a trece la contraatac: 5....Cc6+! După 5....Cd7 6.a:b8D+ C:b8 7.Df7!, câștigul este simplu; nici 5....Cc4+ nu este eficace, din cauza 6. R a6!

6.d:c6 D:h5+ S-ar părea că jocul inventiv al negrului i-a adus salvarea, întrucît la 7.Ra6? va urma 7....De2+. Urmează însă un sacrificiu surprinzător, care se poate asemui cu un trăsnet din senin, avînd doar unicul scop de a-și feri regele de „șahuri”.

7.Dg5!! D:g5+ 8.Ra6 Acum nu mai există posibilitatea „șahului” pe diagonala albă!

8....N:a7 Contrasacrificiul damei - 8....Db5+ - împiedică matul, dar nu poate salva partida: 9.R:b5 N:a7 10.c7 Rb7 11.b:a7!, sau 9....Cc2 10.c7 Cd4+ 11.Rc4.

Acum mai urmează o mutare spectaculoasă: 9.c7! Lovitura de grație! Este de necrezut că cei doi pioni sînt mai tari decît D+N +C! Mai există însă un personaj important al poziției de final: în lipsa calului, negrul ar putea să obțină remiză prin 9...Da5+! 10. R:a5 N:b6+! 11.R:b6 pat!

O capodoperă, care își merită cu prisosință locul I!

Compoziția șahistă este o artă profund emoțională. Ea este plină de imagini strălucitoare care deschid în fața cercetătorului întreaga profunzime a creației combinative, întreaga infinitate multiformă.

P. Romanovski
maestru emerit
al sportului din URSS.

în vedere că negrul amenință să lichideze tensiunea din jurul regelui său prin 1.... Nc7+.

Așadar, 1.b6+ Ra8!

Este evident că și albul va avea, ceva mai târziu, o damă. De aceea, negrul trebuie să-și rezerve posibilitatea acoperirii regelui cu nebunul. Dar cum trebuie acum să continue albul? După 2.g7 h1D 3.g8 D+ Nb8 4.De8 Dal+ 5.Da4 Dc3+ albul nu mai poate scăpa de „șahuri”.

2.Tel! Acest sacrificiu surprinzător al singurei figuri a albului este necesar pentru a feri R alb de atacurile neplăcute ale viitoarei D negre.

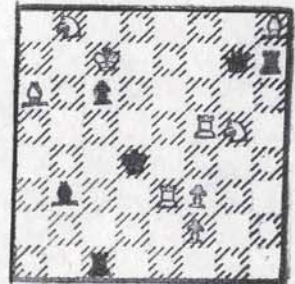
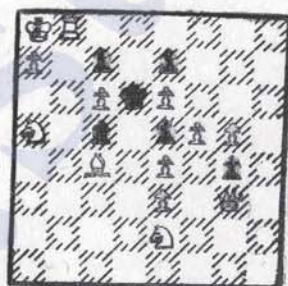
2....C:e1 Negrul n-are voie să refuze

B I Z A R Ă R I I

Din curiozitățile șahului artistic

Poziția problemei 58, creată de binecunoscutul compozitor iugoslav, cumulează în mod curios nu mai puțin de p a t r u enunțuri, avem deci patru soluții diferite, pentru fiecare vom acorda punctele cuvenite. - La un concurs al Asociației problemiştilor suedezi a fost impusă o temă neobișnuită: soluția problemei să reprezinte primele mutări ale unei deschideri de partidă; soluția problemei 59 repetă exact primele mutări dintr-o partidă cu o deschidere clasică. - Compozitorul Tabi László, redactorul revistei „Ludas Matyi” din Budapesta, a propus un nou gen de probleme, numindu-l „ș a h r e f o r m a t”, care se deosebește de șahul ortodox prin admiterea capturării și a pieselor proprii! A fost organizat și un concurs de compoziții ale șahului reformat, premiul I fiind acordat unui studiu de A.Korányi, iar premiul II - problemei 60 a cunoscutului compozitor Gy Bakcsi. În consecință, nu trebuie să ne mirăm aflând că soluția acestei probleme începe cu mutarea neobișnuită: l.Ce2:g3! Propunem cititorilor să descopere cele patru variante ale soluției. - În încheiere prezentăm o inedită a compozitorului nostru, realizând o idee neobișnuită descrisă în Nr.2 al Buletinului pagina 18.

58.	59.	60.	61.
F.ABDURAHMANOVICI	H. ERIKSSON	Gy.BAKCSI	Gh. GOȘMAN
„Novi Temi”, 1963 Pr.I	„SPK-NYTT”, 1971	Pr.II „Magyar Sakkélet”, 1971	[inedită]

a/ 2*,	[9+3]	Invers 2*	[9+10]	2*	[13+6]	2*	[9+6]
b/ Aj.2*,				Șah reformat !		R alb în „șah”	
c/ Reflex 2*,	d/ Inv.max. 2*.						

Tematica nouă la probleme feerice

PROBLEMA „PURĂ” CU MAT AJUTOR

Numim problema, p u r ă cu mat ajutor, atunci când fiecare piesă albă pe tablă [exceptând regele] contribuie în mod efectiv la formarea plasei de mat în jurul regelui negru, și chiar îl face mat.

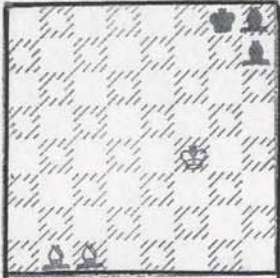
De aici rezultă că, o problemă pură trebuie să fie de tipul „Neumann”, având atâtea soluții, câte piese albe active sînt pe diagramă [cu excepția regelui alb], rezultînd în fiecare soluție maturi d i f e r i t e și e c o n o m i c e !

Este evident că se poate admite ca o problemă pură să fie și de tipul „Onițiu” sau „Barthelemy”, avînd variante după numărul pieselor albe active.

Propunem atenției cititorilor patru exemple de problema pură, sub forma de m i n i a t u r ă sau Meredith, toate de tipul „Neumann”. Vrem să credem că acest mic articol informativ va

interesa pe iubitorii șahului feeric și va contribui la dezvoltarea tematicii heterodoxe.

62.
R. ZOŁOKOŦKI &
E. SOROKIN /URSS/
[inedită]

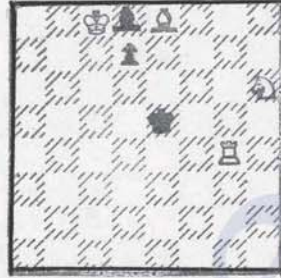
Aj. 2+ [3+3]
[2.1.1.1]

63.
Ed. ENKIN & E. SO-
ROKIN /URSS/
„SCHWALBE” 1969

Aj. 2+ [3+4]
[2.1.1.1]

64.
J. OLHOVSKI &
E. SOROKIN /URSS/
[inedită]

Aj. 2+ [4+3]
[3.1.1.1]

65.
A. DREIERS &
E. SOROKIN /URSS/
[inedită]

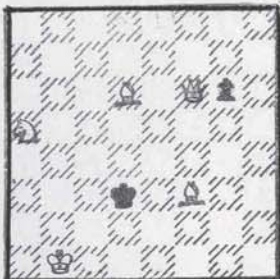

Aj. 2+ [4+4]
[3.1.1.1]

Ing. Eugen P. SOROKIN
Ivano-Frankovsk /URSS/

COMPOZIȚII INEDITE

66.
R. ZOŁOKOŦKI /URSS/ E. SOROKIN /URSS/
Dedicatē lui A. F. Ianovcic

2+ [5+2]
Gemen: Pg6 → f7.
70. Gh. CALIMAN
Sîngeorgiu-Pădure

67.
E. SOROKIN /URSS/

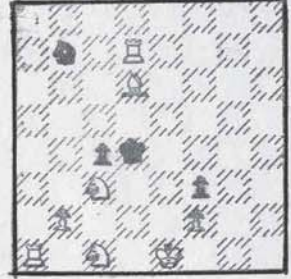
2+ [5+4]
71. Thomas GARAI
U.S.A.

68.
C. BIDULESCU
Ploiești

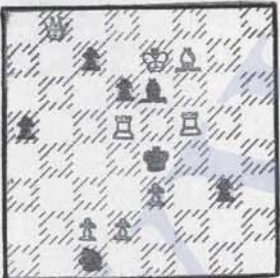

2+ [6+6]
72. E. SOROKIN /URSS/ & P. MOUTECIDIS /G/
Dedic. A. Dickins

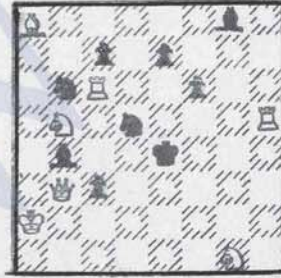
69.
Gh. ARDELEANU
Cîmpina

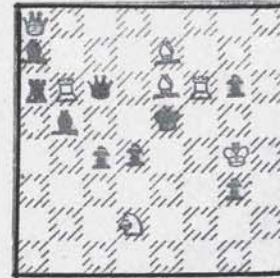
2+ [8+4]
73. Ded. A. Argüelles

2+ [8+7]

2+ [7+9]

2+ [7+9]

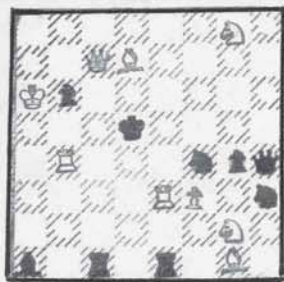

2+ [9+8]

E R R A T A. Autorul problemei 28 [Sorokin & Moutecidis] atrage atenția asupra faptului că această problemă are un g e m e n cu un cal negru în locul nebunului d4.

Autorul problemei 35 [Haring] roagă a adăuga un p i o n negru pe cîmpul f7.

74. A.I.LOBUSOV
Moscova

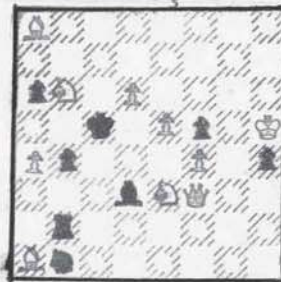
2+ [9+9]

75. M.I.STAN
Roman

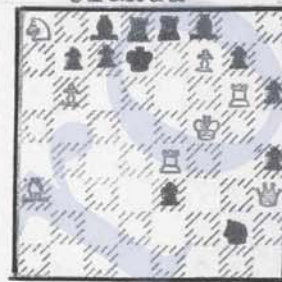
2+ [10+8]

76. A.VLADUCU
Bucuresti

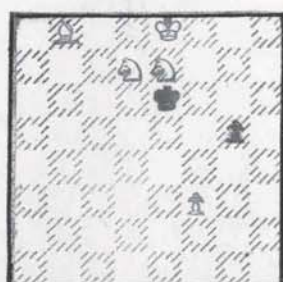
2+ [10+8]

77. Jac. HARING
Olanda

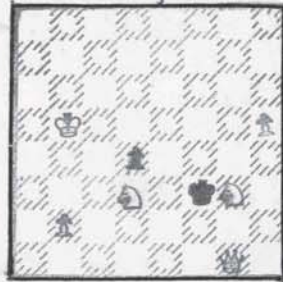
2+ [8+12]

78. V.CUCIUC
Braila

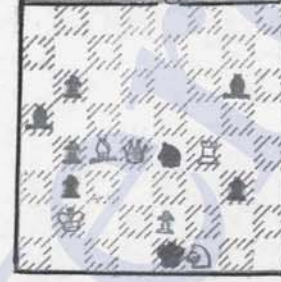
3+ [5+2]

79. Gh.GOSMAN
Braşov

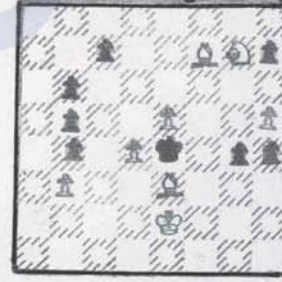
3+ [6+2]

80. Vl.PACHMAN
Praga

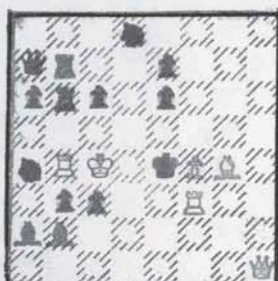
3+ [6+8]

81. R. KOFMAN &
L.LOSINSKI/URSS/

3+ [8+8]

82. E.SOROKIN &
P. MOUTECIDIS
Dedic. N.Drăgan

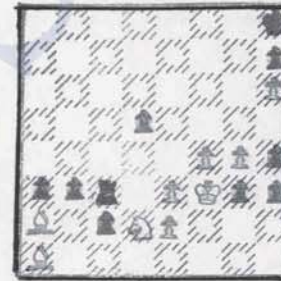
Invers 2+ [6+14]

83. H. MOSER
Kager [R.F.G.]

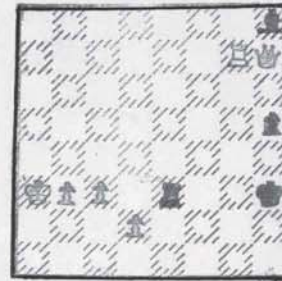
Invers 8+ [5+2]

84. A.N.SPERDEA
Hunedoara

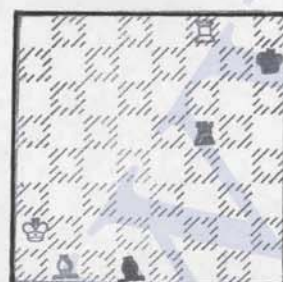
Inv.max.2+ [9+10]

85. N.GHERAN
Bucuresti

Inv.max.3+ [6+4]

86.
Baldur KOZDON
R.F.Germania

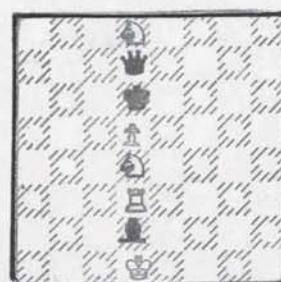
Inv.max.9+ [3+3]

87.
Val.IONESCU
Piatra-Neamt

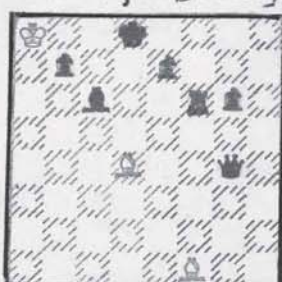
Aj.2+ [3+2]
[3.1.1.1]

88.
L.BUKOVINSZKY
Sibiu

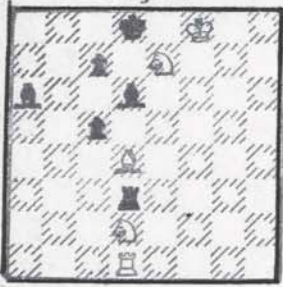
Aj.2+ [5+3]
[4.1.1.1]

89.
N. CERNEAVSKI &
R.ZOLOKOŦKI/URSS/

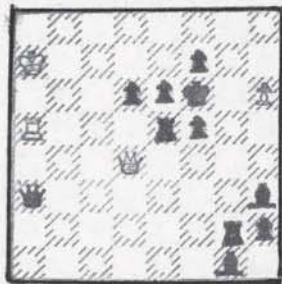
Aj.2+ [3+7]

90. Gh.GOSMAN
Braşov

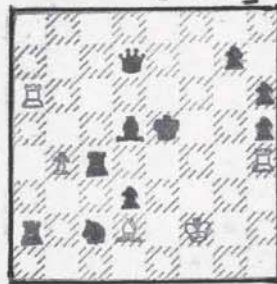
Aj.2* [5+6]
[2.1.1.1]

91. Gh.SZONDY
Lugoj

Aj.2* [4+11]
Gemeni:b/Pe6→f4,
c/in b, Pf7→e7.

92. Ed. ENKIN &
E.SOROKIN [URSS]

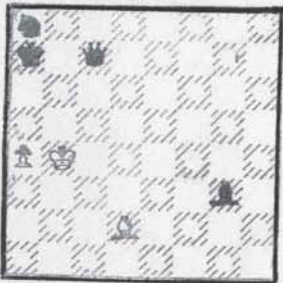
Aj.2* [5+10]
[2.1.1.1]

93.N.PARHOMENKO
[URSS]

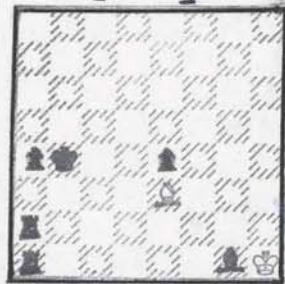
Aj.4* [2+3]

94. Sl.SALETICI
Belgrad

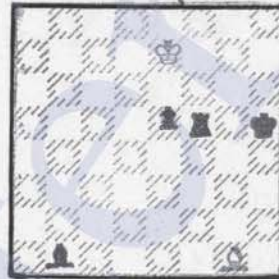
Aj.4* [3+4]

95.F.BONDARENKO
[URSS]

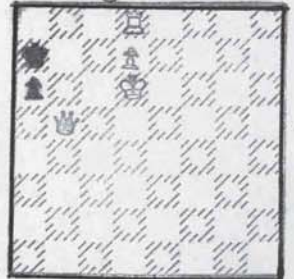
Aj.6* [2+6]

96.Petrache POPA
Bucureşti

Aj.3* [2+4]
Duplex!

97. J. BAJTAY
Ungaria

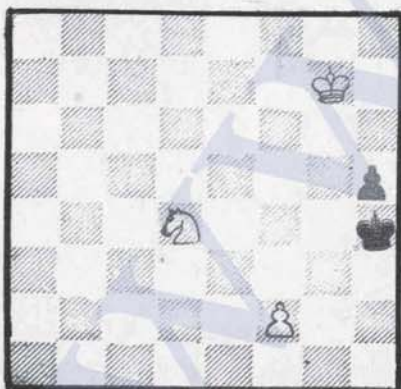
Aj.8* în serie!
[4+2]

NOTA. La maturi ajutoare în serie, începe negrul și efectuează numărul de mutări stipulat în enunț [consecutiv!], creind o poziție în care albul, avînd dreptul la o singură mutare, face mat R negru.

S T U D I I

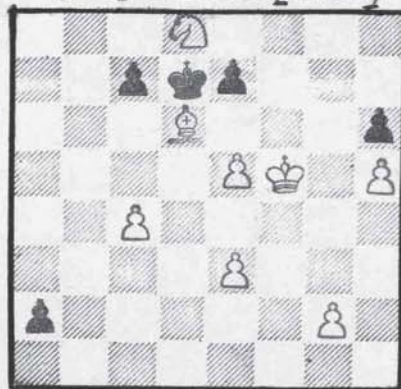
inedite

1. Victor CUCIUC
Brăila

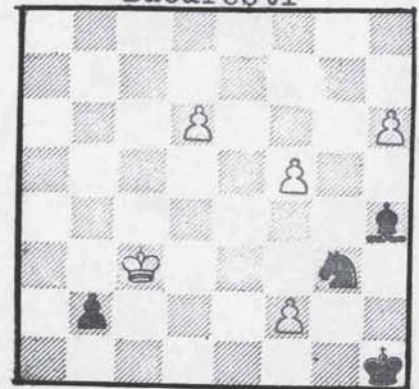
Alb câștigă [3+2]

2. F. S. BONDARENKO
Dniepropetrovsk [URSS]

Alb câștigă [8+5]

3. Emilian DOBRESCU
Bucuresti

Remiză [5+4]

REZULTATUL CONCURSULUI FESTIV DE DEZLEGĂRI

- I.-Petrescu: 1.Rd6 Rc2 2.C4e5 Cb7* 2 puncte.
II.-Petrescu: 1.Ne4 R:d7 2.Rd4 Re6 3.c5 Cb5* 3 puncte.
III.-Petrescu: Intenția - 1.Ne5 Cg3 2.Rd6+ Re2 3.Cg5 Cf5*.
Alte soluții admitînd și intervertirea de mutări: 1.d6/Ne5/ Cd2 /f2,g3/ 2.Ne5/Td4/ Cf1/d1,g4/ 3.Td4 Ce3* - 1.Nd4/Te5/ Cd6 2. Te5 /Nd4/ Cb5/e8/ 3.d6 C:c7* - 1.Td4 Cg5 2.Rd6+ Rg3 3.Td5 Cf7* -1.Nd4 /Te5/ Cf2/g3,g5/ 2.d6/Te5,Nd4/ Cd3/h3,e2,h5/ 3.Te5 Cf4* .15 pcte.
IV.-Petrescu: 1.Cf5 Rg5 2.Re6 Cf4* 2 puncte.
V.- Petrescu: 1.Re6 Re2 2.Nd6 Rd2 /tempo!/ 3.Ce5 Cf8* . 3 pcte.
VI.-K.Fabel, "The Problemist" 1933: Cursă - 1.0-0*!?, dar din analiza poziției rezultă că ultima mutare a fost a albului și ca atare, negrul este la mutare! De aceea, soluția este: ...R:f4 l.D f6*, sau ...R:g2 l.e5* 1+1 puncte; s-a acordat un punct în plus dezlegătorilor care au observat existența cursei.
VII.-G.Baumgartner, "Sun Herald" 1963: 1.Df1!! /Zugzwang/ e2: :d1D 2.Da6*, 1....e1D+/h5/ 2.Ce6*, 1....e:f1D 2.Nh5*, 1....T ad-libitum/h:g5/ 2.Tf6*. 1.T:d5? T:d4! 2.?*. 2 puncte.
VIII.-P.H.Törngren, "Tidskrift för Schack" 1928: 1.Na8!! /Zugzwang/ C:a8/d5/+ 2.T:C R:g2 3.Tg8/5/+, 1....Ce8 2.g4! și 3.Dg3*, 1....Ce6 2.Te8! C ad-lib. 3.Tel*, 1....Ca6/b5/ 2.g4/Te8 - dual/și 3.Dg3/Tel/+. 1.Nh5? Ce6! 2.?, 1.Re5? Cd5! 2.? 3 puncte.
IX.-G.Lobodinski, prem.I la conc.de miniaturi, 1956: Intenția: 1.Rel! /Zugzwang/ e3 2.Re2! g7 ad-lib. /2....Rh5 3.Cf3 și 4.Tg5*/ 3.Cf6 și 4.T/:/g4+, 1....Rh5 2.T:g7 Rh4 /2....e3 3.Cf3 etc./3.Cf6 și 4.Tg4+, 1....g7 ad-lib. 2.Cf6 etc. Merge însă și 1.T:g7 Rh5 2. Rel! Rh4 /2....e3 3.Cf3/ 3.Cf6 etc., 1....e3 2.R:e3! Rh5 3.Rf4 R h4 4.Th7*. Problema această este parțial anticipată de o problemă a lui J.Genttner, "Sach" 1939: Rf1,Tg2,Cf7,h6 - Rh5,Pe6,f6 /4+3/ 4*; 1.Cg8 /am. 2.C:f6+ Rh4 3.Cg5/ f5! /1....Rh4 2.C:f6 Rh3 3.Cg5+ etc./ 2.Ce7! Rh4 3.Cg6+ Rh3 4.Cg5*. Inșă rolul R alb este aici cu totul pasiv, în timp ce la Lobodinski acest rege este o piesă activă! 8 puncte.

Am primit dezlegări de la următorii cititori: A.Deaky și A.Moldovan /Timișoara/ cu câte 40 de puncte, V.Ionescu /P.Neamț/ 36 p. A.Sperdea /Hunedoara/ 34 p., V.Petrovici și P.Popa /București/ 28 p., C.Albișoru și N.Gheran /București/ 27 p., M.Hojda /c.Moiseiu/, Gh.Gladun, E.și W. Hassel, R.și Vior.Lanciu, M.Luculescu, Carm.S. Pavel, N.Pitrinjel și A.Stellia /toți din c.Dumbrăveni/cu câte 26 puncte, I.Avramenko și N.Parhomenko /URSS/, N.Lența /Iași/cîte 24 p., C.Bidulescu/Ploiești/ și L.Redlinger/București/cîte 23 p., B. Duță /București/ și Gh.Arnăutu /Brăila/ cîte 19 p., V.Orgics /Sigetel-Marmației/ 18 p. și D.Anițaș /Satu Mare/ 15 puncte.

Pemiul a fost atribuit ing. Adalbert Deaky, iar următorilor 5 dezlegători - câte o diplomă.

DEZLEGĂRI DE PROBLEME DIN Nr.1

- 1.-Szwedowski: Joc aparent - 1....Cb ad-lib. 2.Df1*, 1....Cd3! 2.Dd5*, 1....Rb4 2.Dc5*, 1....Nb5 2.D:b5+, 1....Cc ad-lib.2.T:d4*. După cheia 1.Dc2!, la aceleași mutări ale negrului maturile se schimbă în patru variante: 1....Cb ad-lib.2.d3*!, 1....Cd3! 2.Db3 *!, 1....Rb4 2.Da4*!, 1....Nb5 2.Cd5*! 1+2 puncte.
2.-Goset: Jocuri de probă - 1.Na2?/am.2.Ca4* - A/, dar 1....c: :b5!/a/ 2.?*; 1.Re3?/am.2.Nd4* - B/, dar 1....e:d5!/b/ 2.?*; 1.Te b2?/am.2.Tc1* - C/, dar 1....Cd6!/c/ 2.?*. Sol.: 1.Te4!/am.2.Tc4*/

c:b5/a/ 2.Tc1*/C/, 1....e:d5/b/ 2.Ca4*/A/, 1....Cd6/c/ 2.Nd4*/B/.
Tripla prezentare a temei impuse ["Dombrovskis"] constituie o performanță rară, avînd și o nuanță de ciclicitate, iar cheia reprezentată 50% din temă. Var.secundară 1...N:e4 2.De3*5 puncte.

3.-Lambă: Intenția - 1.e8C /cu am. scurtă - 2.Cc7*/ Cd3! 2.Cb6+ /2.T:c4? Dal! 3.?*/ R:c5 /2...Re5 3.Dc7*/ 3.T:c4*, 1....Cg2! 2.D: :c6+!! R:c6 3.N:e4*, 1...Cg6! 2.Tf5+ e:f5 /2....Ce5 3.Cc7*/3.Ng8*, 1...c3 2.D:b3+ Nc4 3.Cc7*. Nu merge 1.Db8? /am. 2.Dd6 sau De5*/din cauza 1...Cg2!, dar se rezolvă și prin 1.Dc7! c3 2.Dd6+ Rc4 3.Dd4* 1....Cg2 2.Dc6+!, 1...Cd3 2.Cb6+, 1...Cg6 2.Tf5+ etc./indicat de A. Moldovan - Timișoara/3+3 puncte.

4.-Nestorescu: 1.Rf8! /tempo/ Tc3 /1....T:d3? 2.Ce2*, 1....T ad-lib. 2.Cb3*/ 2.Tc7! Ta3 3.Re7! Tc3 4.Tc6! Ta3 5.Rd6! Tc3 6.Tc5! cu am. 7.T:d5*, și acum la 6...T:c5 7.Cb3*, iar la 6...T:d3 7.Ce2*. O interesantă manevră cu mișcarea sistematică a figurilor albe în vederea apropierii de punctul d6!4 puncte.

5.-Teodoru: Poziția problemei este legală, iar R negru a pierdut dreptul la rocadă! Intr-adevăr, se constată că negrul a capturat trei piese albe /D,T,P/ și anume pe cîmpurile b6, c6 și h6. Este evident că prima captură a avut loc la b6, după care a urmat intrarea nebunului alb la a6, apoi mutarea b6-b5, pătrunderea nebunului negru prin b6-a7 la b8, intrarea turnului alb la b6 și după aceasta capturarea d7:c6, Pe de altă parte, la c6 nu putea fi capturat decît pionul alb de la d2, care, la rîndul său, n-a putut să captureze la c6 decît D neagră /Nc8 a servit după aceasta la dublarea pionilor albi pe coloana "e"!/. Dar D neagră n-a putut să ajungă la c6 decît prin g7, după ce R negru i-a făcut drumul, deplasîndu-se pînă la g8, pierzînd astfel dreptul la rocadă. Dar, iată și o partidă care justifică justetea afirmațiilor de mai sus: 1.e4 Ch6 2.Dh5 Cg4 3.Dh6 g:h6 4.h4 Ng7 5.Th3 Rf8 6.Tb3 Rg8 7.Tb6 a:b6 8.Ch3 Ta4 9.Na6 b5 10.Ca3 Nd4 11.h5 Na7 12.Cc4 Df8 13.Ce3Dg7 14.f4 D e5 15.f5 Ch2 16.d4 Dc5 17.d:c5 Rf8 18.e5 Th4 19.a4 Re8 20.b4 Cc6 21.Na3 Ca5 22.0-0-0 Cc4 23.Td6 Cb2 24.Tb6 Cd1 25.c6 d:c6 26.Cf2 Ne6 27.f:e6 Nb8 28.Cf5 Tg8 29.Cg4 Th8 30.a5 Tf8 31.Rb1 Tg8 32.RalTh8. /partida întocmită de A.Deaky - Timișoara/.6 puncte .

6.-Drăgan: 1.Cc3! /am.2.De3*/ Rc5 2.Ne3*, 1...Cf/d/5 2.Dd5*..2p.

7.-Bidulescu: 1.Dd5 /Zugzwang/ Ra7 2.Da2*, 1...c:d6/Na7/ 2. Rb6 /:c7/*. Problema această este anticipată de următoarea miniatură a lui S.Loyd "Detroit Free Press" 1877: Rf6, Da6 - Rh8, Nh7, Ca8, Pg6 /2+4/ 2*. 1.Dal! /am. 2.Rf7*/ Ng8 2.R:g6*/indicat de G.Goșman/..2 p.

8.-Valuška: Joc ap. - 1...c3 2.Db4*, 1....c5 2.Dd2*, 1...f5 2.D e5*. Sol.: 1.Rd2! /Zugzw./ c3+ 2.D:c3*, 1....c5 2.Dd8* etc.Blocada completă cu două maturi schimbate.1+2 puncte.

9.-Mentasti: Cursă-1.Nc3!/? /am.2.Cc7*/ Cb5 2.Cb6*, 1...T:c3 2.C:c3*, dar 1....Tb7! 2.?*. Sol.:1.Nb4! /am.2.Cb6*/ Cc4 2.Cc7*, 1...T:b4 2.C:b4*, 1...Tc6 2.T6e5*. Un Meredith modern!2+2 puncte.

10.-Stan: 1.C:d3! /am.2.Ce5*/ Td7 2.Dc5*, 1....Cd7 2.Cb4*, 1...b6 2.Dd5*, 1...b5/Rd7/ 2.D:c7*. Un Meredith în stil clasic!.2 pcte.

11.-Costăchel! 1.Na7! /am.2.Cc8*/ Te ad-lib. 2.Td3*, 1...Td2! 2.Cd5*, 1...Tf ad-lib. 2.Te4*, 1...Tf4! 2.Cc4*, Apărarea prelungită a celor două turnuri negre, combinată cu autoblocarea complexă. O versiune asemănătoare /O.Costăchel:3T3Rc4C1N14T2tr5Npt6D5cn7,2*/ a fost publicată în "Șahmatî v SSSR" 1961 și reprodușă în rubrica ziarului parizian "Liberation". O auto-anticipare semnalată de G. Goșman.2 puncte.

12.-Gheran: 1.C:f5! /am.2.Ce3*, permițînd totodată trei contrașahuri/ Db6+ 2.Cfd6*, 1....D:f5+ 2.D:f5*, 1...N:e7+ 2.C:e7*, 1....Re4 2.Ch4*, 1....d3 2.Dg2*. O reușită semirozetă a calului alb!.2p.

- 13.-Avramenko & Marandiuk: Joc ap.-1....Cf ad-lib. 2.D:g3*, 1. ...C:f1 2.Dh5*, 1...Cg4! 2.Dg2*, 1...c4 2.Tf2*. Sol.: 1.Df5! Cf ad-lib. 2.D:f4*, 1...C:f1 2.Dh5*, 1...Cg4 2.De4*, 1...c4 2.Te3*, 1...g2 2.Dh3*. Blocada completă cu trei mături schimbate și unul adăugat. 1+2 puncte.
- 14.-Racz: Joc de probă - 1.C:d6? [am.2.Cc4*], dar 1...N:g5! 2? Sol.: 1.D:b3! [am.2.Dc3*] d5 2.De3* ["Costăchel"], 1...Cf3 2.De6* 1...Cf5 2.Cf7*, 1...T:h2 2.D:g3*. 1+2 puncte.
- 15.-Lambă: A. Joc ap.- 1...c4 2.D:a7*, 1...e4 2.N:g7*. Cursă - 1.Df5? [am.2.Dd3*] c4 2.Cb5*, 1...e4 2.D:d5*, dar 1...Ne4! 2.?*. Sol.: 1.Db5! [am.2.Dd3*] c4 2.Db6*, 1...e4 2.Cf5*, 1...Ne4 2.C:e2+ B. Cursă - 1.Db5? [am.2.D:d3*], dar 1...Ne4! 2.?*. Sol.: 1.Df5! [am. 2.D:d3*] c4 2.Cb5*, 1...e4 2.D:d5*, 1...Ne4 2.Df2*. 3+3 pcte.
- 16.-Goșman: 1.e3! [am. 2.f4+ g:f4 3.e:f4*] Cd3 2.T:e6+ Rf5 3.C d4*, 1...d4 2.Cc4+ Rd5 3.Cb4*.
- 17.-Satanovski: 1.Tb4! [am. 2.Nd3++ Rd5 3.Ne4*] Nd4 2.Cg5+ C: :g5 3.Cd6*, 1...Td4 2.Cc5+ C:c5 3.Cc3*, 1...f2 2.Ne2+ Rd5 [2...Td4 3.T:d4*] 3.Nf3*, 1...Tel 2.Nb3+ [dual: 2.Cec7 și 3.Nd3 sau d5*] Nd4 3.T:d4*. Ideea acestei probleme se bazează pe un duel între cele două perechi de cai, albi și negri. 3 puncte .
- 18.-Moser: 1.Cf4 [am. 2.N:e3 și negrul este obligat să dea mat - C:e3*] Ca3 2.Da6 Db1*, 1...Cb4 2.Db5 Db1*, 1...Cd4 2.Dd7 Db1*, 1...Ce1 2.Cg2: N:g2*. 2 puncte.
- 19.-Bukovinszky: I. 1.Th3 Nh5+2.Rg3 Cf5*, II. 1.Te4 Cf5 2.Rf3 Nh5*. 2+2 puncte.
- 20.-Leibovici: A. 1.f4 Nd5 2.Rf5 Ne6+ 3.Re4 Ng4*; B. 1.Cd6+! R d4 2.Rf6 Tf7+ 3.Re6 Nd5*. Acest frumos "Baby" al regretatului compozitor al nostru este publicat, după cum ne informează E.Sorokin [URSS] în culegerea "Ideal-Mate Chess Problems" de E.Albert. 3+3 p.
- 21.-Segenreich: Negrul retrage ultima sa mutare - luarea "en passant" a pionului alb [e4:d3], care a mutat d2-d4 - și joacă 1. Re5-f4, pentru ca albul să poată răspunde 1...Da2-f2*!...1 punct.

Maximum de puncte, trecut la urma dezlegărilor de mai sus, s-a acordat numai acelor dezlegători cari au prezentat soluții complete, în conformitate cu regulamentul publicat în Nr.1 al Buletinului. Pentru comunicarea doar a cheii soluției s-a acordat 1 punct.

=====

Termenul pentru trimiterea problemelor construite pe tema GRIMSHAW, conform schemei de la Exercițiul I din "Buletin Problemis - tic" Nr.1 [pag. 2], se prelungește pînă la 15 ianuarie 1972.

Evident că și termenul de la Exercițiul II [din Nr.2, pag. 24] se prelungește pînă la 1 mai 1972.

Termenul de la Concursul Festiv de compoziție [vezi "B.P."Nr.1 pag. 4] pe tema propusă de C.Bidulescu, se prelungește pînă la 31 martie 1972.

Dezlegările problemelor din Nr.2 al "B.P." se primesc pînă la 15 februarie 1972.

Se atrage atenția dezlegătorilor asupra faptului că toate problemele numerotate din acest număr, începînd cu numerile 46,47,48, cîntinînd cu 49-57, 58-61, 62-65 și terminînd cu ineditele, fac obiectul concursului nostru permanent de dezlegări.

Dezlegările compozițiilor publicate în Nr.3 se primesc pînă la data de 31 martie 1972.